

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

IR-III.740.114.2024.AS

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 23 kwietnia 2024 r.

w sprawie wprowadzenia obszaru udokumentowanego złoża kopaliny do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dopiewo

Na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2023 r. poz. 633 - w brzmieniu obowiązującym w dniu wydania decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczno-inwestycyjną), zwanej dalej: ustawą, zarządza się, co następuje:

§ 1

Do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dopiewo, przyjętego uchwałą Nr XVI/226/16 Rady Gminy Dopiewo z dnia 29 lutego 2016 r., ze zm., zwanego dalej: studium, wprowadza się udokumentowany obszar złoża kopaliny: złożo gazu ziemnego „Sierosław” (symbol ID 21016), dla którego Minister Klimatu i Środowiska decyzją z 24 kwietnia 2023 r. (znak: DGK-WD-II.735.29.2022.EZD) przyjął dokumentację geologiczno-inwestycyjną.

§ 2

Wprowadzony obszar udokumentowanego złoża kopaliny ujawnia się w studium, w części graficznej poprzez przyjęcie rysunku w skali 1:25 000 stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia oraz w ustaleniach tekstowych, poprzez przyjęcie Tekstu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dopiewo w zakresie udokumentowanych złóż kopaliny, stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 3

Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Dnia 24 kwietnia 2023 r. Minister Klimatu i Środowiska wydał decyzję (znak: DGK-WD-II.735.29.2022.EZD) zatwierdzającą dokumentację geologiczno-inwestycyjną złoża gazu ziemnego „Sierosław” (symbol ID 21016) - zwaną dalej: decyzją Ministra.

Zgodnie z brzmieniem ustawy na dzień wydania decyzji Ministra - przepisem art. 95, udokumentowane złoża kopaliny w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań

i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa. Obszar udokumentowanego złoża węglowodorów obowiązkowo wprowadza się do studium w terminie wskazanym w art. 95 ust. 3 ustawy, tj. w terminie do 6 miesięcy od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej. Określony w art. 95 ust. 3 ustawy obowiązek winien być zrealizowany poprzez wszczęcie i przeprowadzenie procedury planistycznej zmierzającej do opracowania zmiany studium, w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa, w szczególności przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2023 r. poz. 977, w brzmieniu obowiązującym w dniu wydania decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczną). Działania te winny być podejmowane przez właściwe organy planistyczne, tj. przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta oraz przez radę gminy. Efektem dokonanych działań winno być podjęcie przez radę gminy uchwały w sprawie studium, która obejmować będzie obszar udokumentowanego złoża kopaliny.

W sytuacji niedopełnienia powyższego obowiązku przez organy gminy obowiązek wprowadzenia obszaru udokumentowanego złoża kopaliny, w tym obszarze udokumentowanego złoża węglowodorów, przeniesiony został na wojewodę.

Zgodnie z przepisem art. 96 ust. 1 ustawy, po upływie terminu określonego w art. 95 ust. 3 ustawy, wojewoda wprowadza obszar udokumentowanego złoża węglowodorów do studium i wydaje w tej sprawie zarządzenie zastępcze. Sporządzone w tym trybie studium wywołuje skutki prawne takie jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W tym miejscu należy zauważyć, że po wydaniu decyzji Ministra dokonano dwóch nowelizacji przepisów art. 95 i 96 ustawy, tj.:

- 24 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1688),
- 28 października 2023 r. weszła w życie ustawa z 16 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2029).

W efekcie wprowadzonych zmiany w art. 95 wydłużono do roku termin na wprowadzenie przez organy planistyczne gminy zmian koniecznych dla ochrony udokumentowanych złóż kopalin do studium (planu ogólnego), przy czym dodano obowiązek wprowadzenia złoża do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto w art. 96 dodano obowiązek wymierzenia gminie kary pieniężnej w przypadku niewprowadzenia złoża do dokumentów planistycznych w terminie wynikającym z art. 95.

Co istotne w ustawie nie zawarto przepisów precyzujących czy znowelizowane przepisy należy stosować do złóż kopalin, dla których przed ich wejściem w życie (24 września 2023 r.) wydano decyzje zatwierdzające dokumentację złoża. Wojewoda podziela jednak stanowisko przedstawione w piśmie Ministra Klimatu i Środowiska z 27 października 2023 r. (znak: DNGS-WOP.021.2.2023.SJ), że do spraw, w których dokumentacja geologiczna złoża została

zatwierdzona przed 24 września 2023 r., powinny mieć zastosowanie przepisy art. 95 i 96 ustawy - Prawo geologiczne i górnicze w brzmieniu obowiązującym przed tym terminem.

W sytuacji braku odpowiednich przepisów przejściowych konieczne jest dokonanie wykładni prokonstytucyjnej przepisów prawa. Uznanie, że nowe przepisy znajdują zastosowanie do kwestii uwzględniania złóż w planach miejscowych w określonych terminach i nakładania na gminy kary ze względu na zaniechanie doprowadziłoby do tego, że nowe prawo wywoływałoby skutki wstecz dla gmin. Taka interpretacja podważałaby zasadę zaufania jednostek samorządu terytorialnego do stanowionego przez państwo prawa.

Ponadto należy wskazać, że w ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, która wprowadziła wymóg tworzenia w gminach planów ogólnych w miejsce studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w art. 65 ust. 1 i 2 ustalono, iż studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r., i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe.

Do spraw opracowania i uchwalania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy albo ich zmian stosuje się przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w brzmieniu dotychczasowym, m.in. jeżeli zmiana tych studiów dotyczy wyłącznie lokalizacji inwestycji w zakresie gospodarowania strategicznymi zasobami naturalnymi kraju w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (Dz.U. z 2018 r. poz. 1235) lub działalności, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2a ustawy - Prawo geologiczne i górnicze. Działalnością o której mowa powyżej jest poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż.

Pismem z 14 marca 2024 r. (znak: IR-III.740.114.2024.7, ePUAP-UPP127855973) Wojewoda Wielkopolski zwrócił się do Wójta Gminy Dopiewo o przekazanie informacji o czynnościach, wynikających z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, planowanych i dokonanych przez władze gminy, w celu wprowadzenia udokumentowanego złoża gazu ziemnego „Sierosław” do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dopiewo.

Pismem z 17 kwietnia 2024 r. (znak: RPP.672.15.2024, ePUAP-UPP130384234) Wójt Gminy Dopiewo poinformował, że nie została podjęta przez Radę Gminy Dopiewo uchwała mająca na celu wprowadzenie udokumentowanego złoża gazu ziemnego Sierosław do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Z dostępnych informacji geologicznych, w tym z Bilansu Zasobów Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31 grudnia 2022 r. (Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023 r.), zaakceptowanego przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem z 28 czerwca 2023 r. (znak DNGS-WPN.741.193.2021.BM) oraz danych Państwowego Instytutu Geologicznego dostępnych w systemie Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski „MIDAS” oraz systemie Infogeoskarb, powiązanych z bazami

danych Systemu Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski „MIDAS”, Centralną Bazą Danych Geologicznych (CBDG) oraz Bazą Danych Hydrogeologicznych „Bank Hydro”, wynika, że na terenie gminy Dopiewo występuje m.in. złoża gazu ziemnego „Sierosław”, które w okresie 6 miesięcy od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej nie zostało wprowadzone do studium przez organy gminy w trybie przewidzianym w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym sprzed nowelizacji 24 września 2023 r.

Ze względu na niewypełnienie przez Gminę Dopiewo obowiązku, o którym mowa w art. 95 ust. 3 ustawy, i nieujawnienie w studium złoża gazu ziemnego „Sierosław”, Wojewoda podjął działania nadzorcze we własnym zakresie, zmierzające do przygotowania zarządzenia zastępczego wprowadzającego udokumentowane złoża kopaliny „Sierosław” do studium.

Projekt części tekstowej i graficznej zarządzenia, zawierający wprowadzony przez Wojewodę obszar udokumentowanego złoża kopaliny, sporządziła osoba, spełniająca warunki wynikające z przepisu art. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Efektom podjętych przez Wojewodę działań jest wprowadzenie do studium obszaru udokumentowanego złoża gazu ziemnego „Sierosław”, poprzez uzupełnienie tekstu studium o niezbędne informacje dotyczące tego złoża oraz poprzez wprowadzenie na rysunku, będącym załącznikiem do studium, przebiegu granic tego złoża na terenie Gminy.

Zarządzenie zastępcze ujawnia w istocie jedynie fakty stwierdzone dotychczas przez właściwe organy administracji geologicznej, wskazujące na istnienie na terenie Gminy obszaru udokumentowanego złoża kopaliny.

Wydanie przez Wojewodę zarządzenia zastępczego wprowadzającego udokumentowane złoża kopaliny do studium nie wymaga przeprowadzenia procedury planistycznej, o której mowa w przepisach ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Powyższe stanowisko wynika przede wszystkim z treści przepisów art. 96 ust. 2 ustawy, wskazujących wprost, że sporządzone w tym trybie przez wojewodę studium wywołuje skutki prawne takie jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (opracowane zgodnie z ustawowymi wymogami sporządzania tego rodzaju dokumentów, z zachowaniem określonej przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym procedury planistycznej).

Z brzmienia powyższych norm wynika wprost, że zarządzenie zastępcze nie będąc zmianą studium *sensu stricto* wywołuje skutki prawne takie jak studium.

Ponadto uzasadnieniem dla braku wymogu stosowania procedury planistycznej, wynikającej wprost z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w sprawie wydania przez wojewodę zarządzenia zastępczego wprowadzającego udokumentowane złoża kopaliny do studium, jest przepis art. 96 ust. 8 ustawy, zgodnie z którym do zarządzenia zastępczego w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopaliny do studium stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.).

Pouczenie

Niniejsze zarządzenie zastępcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Agata Sobczyk

Dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Otrzymują (ePUAP):

- 1) Rada Gminy Dopiewo,
- 2) Wójt Gminy Dopiewo.